Traanklachten bij volwassenen

ijssel land ziekenhuis

Hier gaat het om u.

www.ysl.nl

Patiënteninformatie

Oogleden en traanwegen

Ieder oog heeft 2 oogleden: een boven- en een onderooglid. Boven het bovenooglid, net onder de wenkbrauw in de oogkas, ligt de traanklier. De traanwegen lopen verder van de traanpunten in de oogleden tot in de neusholte.

Functie van de oogleden

De oogleden beschermen het oog. Bij fel licht, vuiltjes of voorwerpen die op ons af komen knijpen we ze in een reflex dicht. Ook beschermen ze de ogen voor de kracht die bij niezen vrijkomt. Bij het knipperen zorgen de oogleden voor het verdelen van het traanvocht over het hoornvlies. Zo zijn de ogen beschermd tegen uitdrogen.
Daarnaast helpen de oogleden met het afvoeren van de tranen (traanpompfunctie).

De functie van traanvocht en de traanwegen

Traanvocht

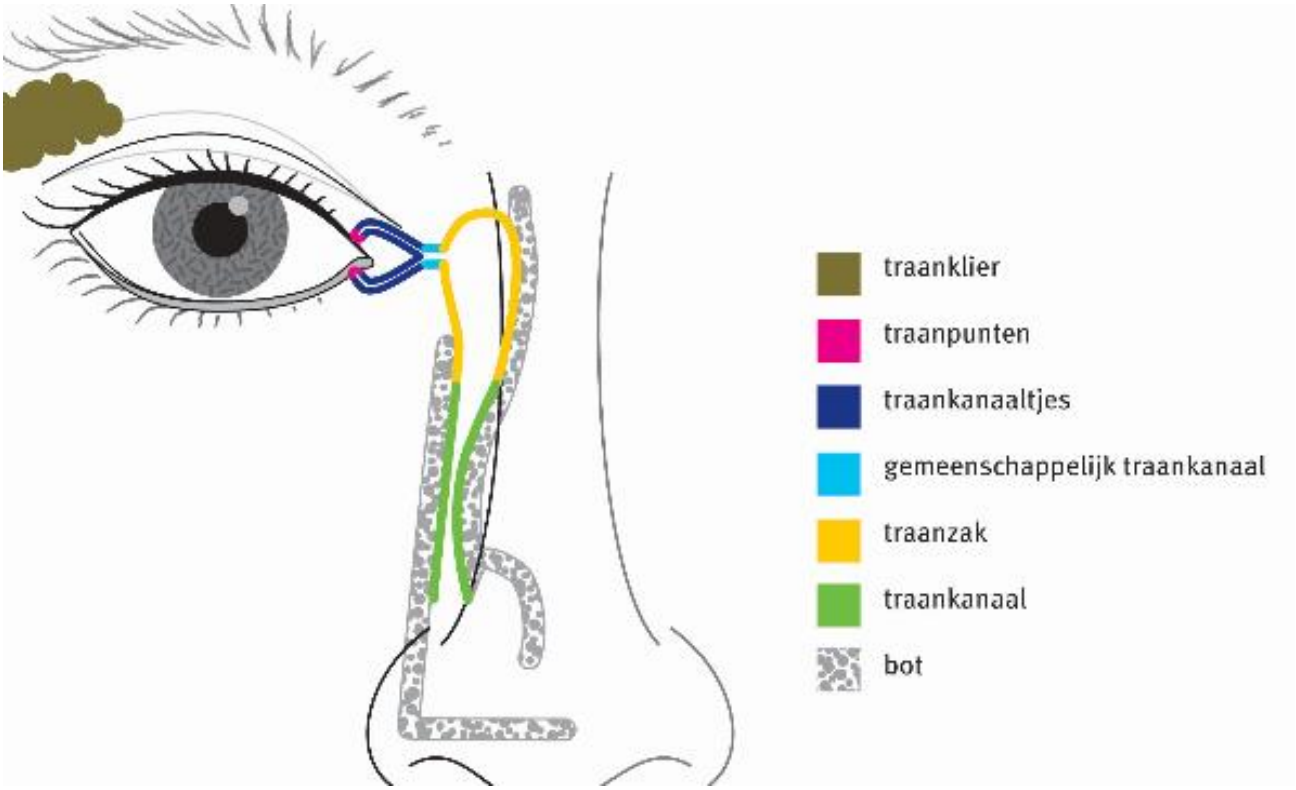
De traanklier in de oogkas maakt tranen of traanvocht aan. Dit komt als een dun laagje over het oog als we knipperen: de traanfilm. De traanfilm beschermt het oog tegen uitdroging.

De traanfilm bestaat uit meerdere lagen:

- een relatief dikke laag **water**
- die aan de **buitenzijde** afgedekt wordt door een dun laagje **vet** dat ervoor zorgt dat het water niet te snel verdampt
- en die aan de **binnenzijde** bestaat uit een dun laagje **slijm** (mucine) dat het waterige deel aan het hoornvlies koppelt.

Afvoerende traanwegen

Aangemaakte tranen verdwijnen voor een deel door verdamping. Het overgebleven deel wordt afgevoerd via een afvoersysteem: de traanwegen.
In het boven- en onderooglid bevinden zich aan de neuskant twee kleine openingen: de **traanpuntjes**. De traanpuntjes zijn het begin van het afvoersysteem en gaan verder in twee **traankanaaltjes** (canaliculi) van ongeveer 1 mm doorsnede. Deze canaliculi komen samen in het gemeenschappelijk traankanaal. Deze komen vervolgens uit in de **traanzak**.
Van de traanzak loopt door het bot van de neus een dikker kanaal dat in de neus uitkomt: het **traankanaal.**

Afvoerende traanwegen

Hoe kan ik problemen aan mijn oogleden en traanwegen krijgen?

- De oogleden kunnen slapper worden en gaan hangen. Vaak hebben hangende oogleden met ouder worden te maken.
- Ook kan er een probleem zijn met de spieren die de oogleden bewegen. Dit kan voorkomen bij:
  - te hoge spierspanning in de oogleden;
  - te lage spierspanning, zoals bij aangezichtsverlamming.
- U kunt ook last krijgen van traanogen. Daarover gaat deze folder.

Onderzoek bij traanklachten

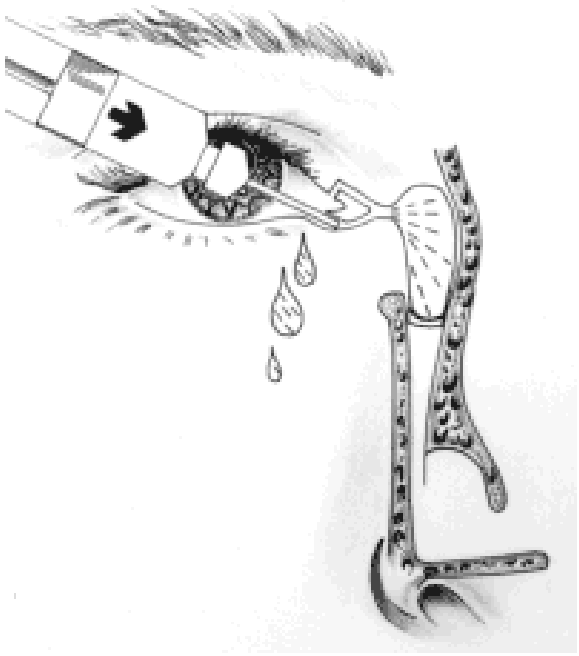
Afhankelijk van de vermoedelijke oorzaak worden bij traanklachten verschillende onderzoeken gedaan:

Oogheelkundig onderzoek (inspectie/fluorescentie)

Bij oogheelkundig onderzoek wordt gekeken of het ooglid en de traanpuntjes goed tegen het oog aanliggen en of de traanpuntjes open zijn. Vaak wordt er een kleurstof op het oog gebracht om na te gaan of de traanfilm goed van kwaliteit is en of de kleurstof via de traanwegen wordt afgevoerd.

Irrigatietest (Anel-test)

Bij de irrigatietest wordt het onderste traanpunt iets opgerekt en wordt met een dun hol buisje in het onderste of bovenste traankanaaltje gebracht en worden de traanwegen met fysiologisch zout doorgespoten.

Wanneer het water niet in de neus komt, zijn de traanwegen geheel verstopt.

Oorzaken van traanogen

Bij verkoudheid, huilen of bijvoorbeeld in de wind lopen zijn tranende ogen heel normaal. Traanogen kunnen ook komen door bijvoorbeeld een verstopping of ontsteking in de traanwegen. Belangrijk is of uw tranende ogen u in uw dagelijks leven belemmeren. Hieronder beschrijven we verschillende oorzaken van traanogen en de behandelingen die mogelijk zijn.

Te grote aanmaak van tranen (reflex tranen)

Als er meer tranen worden gemaakt dan er weg kunnen lopen, krijgt u last van traanogen. Soms ligt dit aan de kwaliteit van het traanvocht in uw oog. Of komt dit door irritatie aan het oog bijvoorbeeld door de wind, een vuiltje in het oog of door andere oogziekten (zoals ontstekingen van het oog of de oogleden of ectropion).

Te slechte kwaliteit tranen (pseudotranen)

Als de samenstelling van de tranen niet goed is, verdampen ze te snel of glijden ze te snel van het oog weg. De traanklier maakt dan weer extra tranen aan. Kunsttranen kunnen een oplossing zijn.

Een afstaand traanpunt (ectropion)

Bij deze verslapping van het onderooglid sluit het traanpunt niet goed meer aan op het oog. Een ectropion operatie kan helpen.

Verstopping van het traanpunt

Het traanpunt is het begin van het traankanaaltje, dat tegen het oog aan ligt.

- Als deze **te nauw of afgesloten** is, kan deze met een klein ingreepje opgerekt of operatief vergroot worden (3-snip procedure).
- Als deze **verstopt** is, kunnen we proberen deze door te prikken door te prikken, dit heet ‘sondage’.

Via het traanpunt in de ooghoek halen we een heel dun metalen staafje door de traanbuis. Het vlies (membraan) in de traanbuis kan zo worden geopend. Ook kan de oogarts zo ontdekken of er aangeboren afwijkingen in de traanbuis zijn.

Ontsteking van de traanzak of traankanaaltjes

In de kanaaltjes tussen ooglid en neus kunnen zeer hardnekkige schimmelinfecties optreden.
De behandeling bestaat uit het openen van het kanaaltje en uit het gebruik van antibiotica of betadine jodium oogdruppels.

Moeten tranende ogen geopereerd worden?

Zoals u hierboven heeft gelezen, kunnen tranende ogen verschillende oorzaken hebben. Het succes van een eventuele correctie is sterk afhankelijk van de oorzaak.

- Soms kan een kleine ingreep onder plaatselijke verdoving voldoende zijn om de traanwegen weer doorgankelijk te maken, zoals bij afwijkingen van het traanpuntje of bij een slap ooglid.
- Meestal echter – met name bij verstopping van de traankanalen of verstopping van de traanbuis is een grotere operatie onder narcose nodig.
  Als zo'n operatie bij u nodig is, zullen we u hiervoor doorverwijzen naar een oogarts die hierin gespecialiseerd is.

Veiligheidstips

Een aantal eenvoudige tips kunnen ervoor zorgen dat u de behandeling op een positieve manier ervaart:

- Kom nooit alleen, maar neem altijd iemand met u mee: twee horen en onthouden meer dan één!
  Als u niet zo goed Nederlands of Engels spreekt, neem dan iemand mee die dat wel kan.
- Als u vragen heeft of bezorgd bent over iets dat u niet begrijpt, vraag het dan! U heeft er recht op te weten wat er met u gebeurt.
- Neem bij elk bezoek een lijst mee van alle medicijnen die u gebruikt. Dit overzicht kunt u halen bij uw apotheek. Zodoende is de oogarts precies op de hoogte van uw geneesmiddelengebruik.
- Vertel uw arts of u ergens overgevoelig voor bent.
- Wees oplettend en wees er zeker van dat u de juiste medicijnen krijgt. Als u twijfelt vraag het dan aan de behandelaar.
- Lees de folder nauwkeurig na. Als u iets niet begrijpt kunt u dit altijd vragen.
- Schrijf de vragen op die u aan de arts wilt stellen.
  U bent er dan zeker van dat u niets vergeet te vragen in de spreek- of behandelruimte.
- U kunt zelf beslissen of u een second opinion – een tweede mening – wilt. U kunt over uw verzoek met uw arts praten. Het betekent niet dat de relatie met uw arts wordt verbroken.

- Wees actief betrokken bij alle beslissingen over uw behandeling. Het gaat om uw gezondheid!

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde van het IJsselland Ziekenhuis, van maandag tot en met vrijdag van 8.15 tot 16.45 uur, tel. **010 – 258 59 60**.

Na 16.45 uur en in het weekend kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp van het Oogziekenhuis Rotterdam: tel. 010 – 401 7727 of 010 – 401 7777.

Heeft u voor de operatie vragen over uw opnamedatum, neem dan contact op met het secretariaat oogheelkunde via 010 – 258 5035.

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten **mijn-ijsselland**
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners **aanbevolen-websites**
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App **folder app**